

El final de l'era Bill Clinton

ALEXANDRE MUNS

Com que es tracta d'un any electoral, les iniciatives de política interior de Clinton difícilment prosperaran donat el control republicà del Congrés. De fet, republicans i demòcrates ja han mostrat tot l'esperit conciliador que se'n pot esperar en un any electoral pactant el pressupost per al 2000 i evitant així una paralització de l'administració. Més cooperació és improbable, perquè els republicans no permetran que l'administració Clinton faci mèrits davant l'electorat, un fet que només afavoriria el candidat demòcrata.

D'altra banda, el president sí que compta amb més marge de maniobra pel que fa a la política exterior. L'administració Clinton ha contribuït decisivament als avanços en el procés de pau a l'Orient Pròxim i ara podria aconseguir coronarlo si Israel es posés d'acord amb els palestins per l'estatus definitiu i amb Síria per a la devolució de l'altiplà del Golan.

La guerra de baixa intensitat amb l'Iraq és un dels temes que Clinton pot deixar sense resoldre. La seva administració ha adoptat l'estratègia de desgastar el règim de Saddam Hussein mitjançant els bombardejos i de finançar els grups d'oposició al dictador iraquí. Mentrestant, al Consell de Seguretat de l'ONU es negocia un compromís que comportaria l'aixecament de les sancions contra Bagdad a canvi de l'acceptació d'una missió de verificació d'armaments en territori iraquí. Si s'arriba a materialitzar un acord d'aquest tipus, a la Casa Blanca li serà molt difícil vetar-lo, per dures que siguin les crítiques dels republicans.

Les relacions amb Rússia són un altre capítol que exigirà molta mà esquerra. D'una banda, el govern dels EUA no pot ignorar els crims que s'estan cometent a Txetxènia. Tanmateix, les denúncies de l'actuació de l'exèrcit rus són relativament moderades perquè Washington no

Al Gore, actual vice-president dels EUA, podria succeir Clinton en els comicis del novembre.

vol crear un clima d'excessiva confrontació que afavoreixi els partits més radicals a Rússia (sobretot els comunistes).

Pel que fa a les relacions comercials amb la Unió Europea i la política envers la Xina, Clinton s'enfrontarà al mateix repte. D'una banda no pot adoptar una política excessivament dura que perjudiqui els interessos dels EUA, però tampoc no pot semblar massa tou perquè l'oposició republicana en podria treure beneficis electorals. Així doncs, haurà de seguir un camí intermedi que probablement li impedirà de prendre decisions importants.

A onze mesos de les eleccions presidencials, hi ha només quatre candidats que tenen opcions de succeir Clinton. En el bàndol demòcrata, el vice-president Al Gore continua essent el favorit davant l'ex-senador Bill Bradley. Gore pot reclamar part del mèrit de l'actual expansió econòmica als EUA però té una manca de carisma que limita el seu atractiu electoral. Bradley, per la seva banda, ha presentat plans interessants per ampliar el sistema d'assegurança mèdica i altres

Fins a les eleccions del novembre, Clinton té temps per netejar, amb la política exterior, els episodis més foscos del seu mandat.

programes socials. Tanmateix, li poden complicar la cursa els seus posicionaments a l'ala esquerrana del Partit Demòcrata. A més, Gore compta amb bona part de l'aparell demòcrata i dels principals sindicats del país. La candidatura de Bradley, una opció de protesta contra la gestió del tàndem Clinton-Gore, és una aposta molt difícil en una època de bastant prosperitat.

Pel que fa al Partit Republicà, el gran favorit és el governador de Texas George W. Bush. El fill de l'ex-president ha recaptat molts diners per a la seva campanya i gaudeix del suport de la majoria dels pesos pesants del seu partit. A més, Bush júnior és bastant carismàtic i té a la butxaca el vot hispà perquè parla castellà.

Davant el que sembla un inevitable triomf de Bush, el senador d'Arizona John McCain —l'únic aspirant republicà que li pot fer ombra— presenta les seves credencials d'heroi del Vietnam com a mostra del seu patriotisme i sacrifici pel seu país, cosa que impressiona l'electorat. L'autobiografia del senador, que ocupa un dels primers llocs de la llista de vendes als EUA, explica com McCain fou sotmès a tortures però rebutjà ser alliberat si no l'acompanyaven la resta de presos. No obstant això, els detractors de McCain afirmen que la seva campanya només es basa en el seu heroisme i que el captiveri el desequilibrà emocionalment.

Les properes primàries a l'estat de New Hampshire seran decisives. Tant Bradley com McCain han d'aconseguir un bon resultat per evitar que les seves campanyes es converteixin en testimonials. El pronòstic del resultat de novembre és més arriscat. Mentre l'economia continuï avançant a velocitat de creuer, el candidat demòcrata (Gore o Bradley) mantindrà les possibilitats intactes. Si, en canvi, es produís una baixada forta de la borsa, l'electorat segurament jutjaria negativament l'era Clinton i donaria un vot de càstig al candidat demòcrata.